

L 75

A) W ubiegłym tygodniu członkowie misji rozglądali się przede wszystkim za materiałami do rozporządzenia Armji Polskiej u Francuzów i Amerykanów. Poszukiwanie materiałów u Francuzów natrafiło na podwójną trudność: 1) Ministerstwo wojny nie mogło wydać materiałów bez upoważnienia ministerstwa skarbu, a ministerstwo skarbu z powodu finansowego położenia Francji robiło trudności. 2) Biurokratyczne metody urzędów francuskich kosztują wielkiego nakładu czasu.

Azeby pójść te trudności zwracał się Prezes misji, Vice-Minister Wieniawski i Radca Benis kilkakrotnie już to do generalów Weysend, Henrys, z dnia 1 kwietnia do Mar. Focha któremu wręczono list Naczelnika Państwa, już to do Ministerstwa Wojny, Spraw Zagr. i Skarbu.

W rezultacie przeszkody usunięte tak że, prawdopodobnie znaczne zapasy intendenckie demobilizującej się Armji amerykańskiej zostały w składach oglądnięte i rozpoczęto pertraktacje o nabycie tych materiałów po korzystnych cenach. - Są wielkie widoki że w ciągu 10 dni, i amerykańskie zapasy zwyczajnymi pociągami, albo przez pruskie wybrzeże do Polski bezustannie wpływać będą.

B) - W Ministr. Spraw Zagr. z powodzeniem przedstawiłem potrzebę presji na Min. Skarbu i Wojny, azeby przyspieszono wyekwipowanie Armji Polskiej. W Min. Skarbu są z powodu przykrej własnej sytuacji finansowej Francji, wielkie opory do przezwyćżenia, szczegoly przedstawia załączony raport Wice-Minist. Wieniawskiego.

Nie podpisany

Opor Min. Skarbu moze się stać jeszcze przyczyna opóźnienia wysłania materjalow wojennych francuskich o ile nie jest zdobycznym niemieckim.

C) Z związku z powyższym, uzyskanie kredytow francuskich natrafia na trudności, szanse na kredyt amerykanski są lepsze.

D) Kwestja transportowa Londy ladem o ile nie zajda szczególne wypadki, przedstawia się korzystnie.

E) Prawdopodobienstwo blizkiego masowego naplywu materjalu wojennego koleja przez Wlochy, a moze w niedalekiej przyszłości morzem przez wybrzeze pruskie, wskazuje na konieczność natychmiastowego zorganizowania baz i dalszego transportu z nich od stacji Trzbinia i od wybrzeza polski pruskiego. Dotyczący projekt PPułk. Niewiarowskiego załączony celem zrealizowania go przez władze krajowe.

F) Z załączników N° N N widoczne zapasy już tu pozyskane jużto objęte w ewidencje czlonków Komisji. Z zapasów tych pierwszymi 4 pociągami od 5/4 odejda do Polski.

G) Wszystkie pociągi będą kierowane do stacji Trzebinia, uprasza się o natychmiastowe zorganizowanie odbioru transportow i dalsze ich kierowanie.

Wci Jedynacy

Wci Jedynacy

MINISTERSTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANT GENERALNY
L. Dz. 62019 dnia 7 / IV 1919 r.
załącz. Wydział

Pomier Gpca

MISJA POLSKA
Polska Misja Wojskowa

N 76.

Olayski 19

PROTOKOLY POLSKIEJ MISJI WOJSKOWEJ.

Posiedzenie plenarne dnia 24 marca 1919.
PARYZ.

Paryż 24 kwietnia 1919.

Obecni:

Delegat Komitetu Narodowego Polskiego P. Wielowiejski - Wice-Prezes M
Misji Wojskowej Pułkownik Bieczynski - Delagat Departamentu Gospodar
czego M.S.W. P/Pułkownik Niexiarowski - Delegat Dep. San. P/Pułk.
Dr. Loth - Del. Dep. Art. M.S.W. porucznik Leppert - Del. Dep. Gosp.
Of. Reach. P/por. Hugo-Bader - Del. Sek. Lot. por. Tłuchowski -
Del. Dep. tech. Inz. Antosiewicz - Del. Min. Sk. Wice-Minister
Wieniawski - Del. Mis. Sk. R.M. Markowski - Del. H. i Prz. Inz. Ło-
zinski - Del. Min. Aprow. R.M. Starorypinski - Del. M. S. Zew.
R.M. Benis -

Pułk. Bieczynski otwiera posiedzenie i składa podziękowanie Nar. K.P.
w osobie delegata Wielowiejskiego za dotychczasową działalność Kom.
Zakupów przy Nar. Kom. i wita jego współpracowników w pracy
misji.

Del. Wice-Min. Wieniawski. Po odbytej konferencji z przedstawicielami
poszczególnych Ministerstw: Skarbu, Przemysłu i Handlu, Aproprowizacji
i Spraw Zewnętrznych, przy udziale prawnika Ostroroga, podaje krytyce
redakcje plenipotencji, motywując iż obecna plenipotencja i instuk-
cja uniemożliwiają pracę. Zasadniczy punkt: "Każda umowa powinna
być podpisana przez gremjum - Misja może delegować członków misji do
innych Państw mając za stałą siedzibę Paryż. Jestto nie wykonalne.
Odczytuje następujący wniosek. (Załącznik N-I/P)

DYSKUSJA. Delegat Wielowiejski proponuje 1) nie wymieniac zupełnie pa
państw ani Sprzymierzonych, ani neutralnych, z ktoremi Misja może per
traktowac. 2) Nie wprowadzac do plenipotencji nazwiska poszczegol-
nych członkow, - wymieniac je tylko w instrukcji. 3) Wszystkie

kontrakty winne być kontrasygnowane przez przedstawiciela (Ambasadora) M.S.Z. w danym Państwie - Po dyskusji ustala się ze skład misji powinien być wymieniony w plenipotencji i umowy podpisywane przez prezesa komisji, przedstawicieli poszczególnych ministerstw, ~~przez~~ ~~przez~~ i kontrasygnowane przez miejscowego przedstawiciela M.S. zewnętrznego. - - - - -

Pułk. Bieczynski podkreśla, że obstaże przy wniosku aby kontrakty były podpisywane ~~przez~~ / oprócz wymienionych osób zarówno przez oficerów - delegatów poszczególnych departamentów M.S.W. - - - - -

Del. Wieniawski prosi o zaprotokołowanie, żeby projekt zmienionej redakcji plenipotencji został wysłany do poszczególnych Ministerstw, z jednoczesnym powiadomieniem Ministerstwa Spraw Wojskowych.

Del. Wielowiejski referuje sprawę dotychczasowej działalności Komisji Zakupów przy Komitecie N.P. w Paryżu i udziela informacji natury technicznej, wskazując iż wszystkie dane i oferty znajdują się u pułkownika REYMONT'a. Następnie - ze Komitet powinien zlikwidować komisję zakupów przy Wydziale Wojskowym, gdyż cała sprawa zakupów winna przejść do Misji.

Delegat W.M. Wieniawski porusza sprawę natychmiastowego uwierzytelnienia i akredytowania misji przed Rządem francuskim, w jakim celu należało (niezwłocznie) aby Prezes przestawił się osobiście przedstawicielom Rządu Francuskiego. Del. Wielowiejski zaznacza że ze strony Rządu polskiego poczynione są kroki do oficjalnego zaakredytowania Misji przed Rządem Francuskim, w poszczególnych jego Ministerstwach. - - - - -

Del. Dr. Loth składa wniosek ustalenia definitywnego określenia ilości wojska w kraju, nie licząc armji Gen. Hallera, a to w celu dokładnego zobrazowania potrzebnej ilości ekwipunku, amunicji i

materiałów sanitarnych. Dyskusja ustala co następuje: w ostatecznej relacji Pułkow. Bieczynieskiego stwierdza iż misja ma za zadanie zakupić ekwipowanie natychmiastowe dla 100.000 ludzi, przygotować zaś na 500.000 ludzi w miarę otrzymywania kredytu i definitywnego określenia ostatecznej ilości wojska z poboru który został zatwierdzony przez sejm w chwili wyjazdu Misji. - - - - -

Plenarne posiedzenie Misji dnia 25 Marca 1919. - - - - -

Obecni: Skład Misji.

Referat ppulk. Niewiarowskiego. Przekłada: buty (trzewiki) reperowane - koszule, kalesony, skarpetki - Dyskusja ppulk. Niewiarowski nie zgadza się na przyjęcie zakupionych przez K.N.P. reperowanych butów, motywując niezadowoleniem żołnierzy i na niską cenę reperowanych butów w kraju. Delegat W.M. Wieniawski zaznacza iż w razie gdyby buty okazały się niedpowiednie dla wojska - Cały transport można przydzielić w kraju dla Min. Rolnictwa lub Apropowizacji W.M. Wieniawski stawia wniosek: Komisja została dokonany obstalunek K.N.P.: mimo że obstalunek nie odpowiada ściśle wymaganiom -
1) zważywszy jednak: nagłość sprawy, 2) niewątpliwą możliwość odsprzedania transportu butów reperowanych.

Posiedzenie z dnia 26 marca 1919.

Obecny General ROMER - pełny skład Misji.

Odczytanie protokołów z działalności misji do dnia 26 b.m.

Dyskusja nad sprawą plenipotencji - Gen. Romer proponuje by w pełnomocnictwie był jeszcze podpis delegata fachowego odosobnego Departamentu, który robi zakupy. W.M. Wieniawski wyjaśnia, że dla uproszczenia reprezentacji na zewnątrz, zmiana taka jest umieszczona w wewnętrznej instrukcji dla Misji. Względem na Amerykanów niechętnych militaryzmowi skłania na zatrzymanie nowej plenipotencji. - - - - -

4.

GeN Romer wyjasnia, ze Misja powinna miec jedynie tylko zadanie zaopatrzenia armji polskiej i nie powinna sie zajmowac zaopatrzeniem ludnosci cywilnej, t.j. rozszerzac swoje ramy w charakterze misji ekonomicznej.

Pulk. Niewiarowski referuje sprawe butow nabytych przez Wydzial Wojskowy K.N.P. cene 18 frs. za napriawiane buty uwaza za dosc wysoka, buty sa zdatne do uzytku, ma jednak watpliwosci, czy wogole mozliwem jest dostarczenie czesci wojsku butow uzywanych innym zas nowych. Decyzye w tej sprawie odroczone do czasu blizszego rozpatrzenia sprawy.

~~Przy pomocy pp. Szlachcickiego~~ ukonstytuowano Kancelarjje, Kap. Zwislocki, por. Bader, i jedna maszynistke. Dla komisji kasowej w celu zakupu kasetki i umieszczenia przy Sztapie Generala Hallera delegowano inz. Antoniewicza. Maszyna do pisania zajmie sie inz. Lozinski.

Por. Leppertowi powierzono zebrania i informacje co do amunicji dlq karabinow i karab. maszynowych, niemieckiej i ewentualnie karabiny francuskie wraz z amunicja. /

Komisja transportowa postawi konkretne wnioski dla I-go transportu okolo 20 mil. amunicji, ^{koszul} ~~karabinow~~ i bielizny, i karabiny ewentualnie armaty i amunicje artyleryjskie.

Kazdy dzial wojskowy ma poinformowac sie o zrodlach z ktorych mozna dostac dotyczacy materjal. W tym celu Dr. Benis i kap. Zwislocki za posrednictwem p. Pilca, postaraja sie o indywidualne upowaznienia dla czlonkow misji dla osobistego kontaktu z organami wladz wzgledem osobistego zwiedzania potrzebnych obiektow celem poinformowania sie o materjaly jakie tu dostac mozna. Na tej podstawie wszystkie oggana Departamentow przejrza i poprawia swoje papotrzebowania.

Por. Tłuchowski ma zbadać organizację lotników w Armji Hallera i na następnym posiedzeniu sprawę tę reprezentować.

Pulk. Niewiarowski ma zarządzić kwestję gospodarską Misji.

Posiedzenie z dnia 27 Marca.

Pulk. Bieczynski podaje o transportie.

Uchwalono wszystkie wydatki komunikacyjne w sprawach służbowych pokrywać z kasy kancelarii Misji.

Posiedzenie 28/III.

Pulk. Niewiarowski referuje sprawę materiałów Intendentury które można otrzymać z pomocą pana Tafta. Materiały znajdują się w Bordeaux, Brest i Marseille. Również artykuły spożywcze.

W celu zbadania materiałów na miejscu delegowany Pulk. Niewiarowski i Radca Starorypinski do składów Amerykańskich w TOURS i GIEVRES.

Posiedzenie 29/3

General Romer podaje zmiany do nowej wewnętrznej instrukcji - do Komisji Zakupów.

Sprawozdanie poszczególnych referentów z posiedzenia odbytego z Pulk. BILLOT, który konstatuje że można otrzymać materiał ze zdemobilizowanych francuskich dywizji. Wyznaczono Pulk. Bieczynskiego do jednej z najbliższych dywizji w celu zbadania zmagazynowanego materiału, czy dany materiał jest odpowiedni i w jakim stanie się znajduje. Polecono Wice-Ministrowi Wieniawskiemu na przedwstępne pertraktacje w sprawie finansowej z p. Taftem.

Posiedzenie 30 Marca,

Obecnie skład Misji i nowoprzybyłych członkowie Misji p; GIER SZ z C.K.T. i pporucz. MAJEWSKI jako referenci Kolejnictwa.

General Romer - w sprawie ustalenia d~~o~~ jety dla oficerow i urzednikow Czy djety liczyc od dnia wyjazdu czy tez od chwili przyjazdu na miejsce. Wice Minister Wieniawski przychyła sie do propozycji Gen. Romera ~~o~~ azeby djety liczyc od dnia przyjazdu do Paryza, - liczyc w tem ~~dnia~~ ~~przyjazdu~~ ~~do~~ ~~Paryza~~ 3 dni na podroz. Dyskusja ostateczna, zdecydowano liczyc djety od dnia przyjazdu na miejsce do Paryza.

Pulk. Bieczynski referuje: jezeli strejk kolejowy w niemieckiej Austrii nie bedzie kwestja powazna, to od I kwietnia organizuje sie codziennie I pociag do Warszawy, postanowiono wiec w pierwszej linii wyslac pociag z 50.000 karabinow i amunicje.

General Romer oznajmia iz zaangażowal do misji inzyniera ~~Modzelews-~~ ^{Modzelews-}kiego, b. Oficera armji rosyjskiej, b. delegata tejze armji do Francji w celu zakupow, a majacego duzo technicznego materjalu - przydziela go do pomocy porucznika Lepperta i jednocześnie zaczyna staranie o przydzielenie inz. Modzelewskiego do Armji polskiej, poczem ma nastapic oficjalne przydzielenie do Misji Wojskowej. Na razie zas przydziela inz. ^{z Armi} Modzelewskiego na warunkach jakie miał poprzednio na danym stanowisku - od 5 kwietnia- 1000 frs. miesiecznie z dodatkiem kosztow podrozy I klasy w razie delegacji do roznych miejscowosci.

General Romer oswiadcza ze po rozmowie z gen. Hallerem wyjednal sobie 1) przydzielenie potrzebnych oficerow do odbioru zakupionych rzeczy - 2) konwoj do pociagow - prosic bedzie w odnosnym urzedzie rządu francuskiego o przydzielenie do transportu oficera francuskiego w charakterze komendanta pociagu. Komisja transportowa przygotowuje materjal w tej mierze, aby ewentualnie dnia I Kwietnia mozna bylo ladowac pierwszy transport karabinow i amunicji.

7

Vice-Minis. Wieniawski zaznacza iż w sprawie kredytu Francuski Minister Spraw Zagran. wystąpił z wnioskiem do Ministra Skarbu i proponuje aby za buty, bielizne wyplaciło Minis. Wojny.

Pod przewodnictwem pulk. Bieczynskiego organizuje się komisja odbiorcza/

Dr. LOTH Oświadcza- należy ustalić baze ładowania pociągów.

Ustala się aby członkowie misji- meldowali nieobecność w kancelarii na 1 dzień przed posiedzeniem.

W sprawie zakupna wozów - Pulk. Bieczynski z Por. Hugo-Baderem opracują studjum.

Dr LOTH prosi o przydzielenie do pomocy w sprawie zakupna dwóch lekarzy od Gen. Hallera.

Gen. Romer- w sprawie likwidacji komisji wojskowej przy N.K.P. należy w ciągu 1 miesiąca przejąć od komisji cały potrzebny materiał 31/marca.

P. Niewiarowski wrócił z Gièvres i Tours i referuje sprawozdanie: w Składach amerykańskich są ogromne ilości mundurów, butów, bielizny, wszystko rozdzielone między Polaków, Czechów, Rumunów; i Serbów Mundury są gotowe, spodnie szyją, i beda gotowe w pierwszej połowie kwietnia. Ładować można zaraz - wszystkie rzeczy są podzielone na dwie grupy. B i C; B- mało noszone, w dobrym stanie; C- więcej noszone, jednak zupełnie w dobrym stanie.

Buty- reperowane, lepsze niż buty N.K.P.

Należy wejść w porozumienie z Amerykańską komisją likwidacyjną; i wystąpić z pisemną odpowiedzią na przedmioty.

V-M. Wieniawski oświadczył -NB. - P. Wieniawski zdaje sprawę z odbytej w dniu 30 b.m. wspólnie z P. Lozinskim konferencji u Tafta z Komisją Hoovera w sprawie zakupu artykułów dla wojska.

Taft oswiadczył gotowosc dostarczenia artykułow na kredyt ktorego warunki zostana w nastepstwie omowione.

Zawarcie ostatecznego skladu nie bedzie wstrzymywalo wydawania juz obecnie tych przedmiotow. Zada jedynie zapewnienia, ze warunki na jakich Polska korzystac bedzie z kredytu Stanow Zjednoczonych beda takie same, co i warunki dla innych Panstw i ze zadna z Panstw ktore kredytu udzieli, nie otrzyma specjalnych zabezpieczen -(security).

Oswiadczenie takie p. W. zlozyl.

Poszczególne departamenty przedstawia konieczne zapotrzebowania departamentu likwidacyjnego.

Inz. Antosiewicz prosi o przydzielenie do Misji 2 samochodow, ze sztabu Gen. Hallera.

Kap. Zwislocki dostanie upowaznienie dla wszystkich czlonkow Misji na prawo ogladania Magazynow i Skladow francuskiej armji.

Por. Leppert dowie sie gdzie sa karabiny i amunicja ktora mozna juz ladowac.

Wszystkie poszczególne departamenty ~~zostana~~ zalacza zapotrzebowani materjalow do Minis. de BLOCUS na prywatne zakupy.

Dowiedziec sie gdzie mozna dostac rejestr miejscowosci w ktorych sa materjaly dywizyjne armji francuskiej, ktore moga byc przydzielone do Armji Polskiej.

Przygotowac zaproszenie do p. Wielowieyskiego.

Posiedzenie I Kwietnia.

Gen. Romer - raportowal gen. Henrysowi.

Autoryzacje: Inz. Lozinski referowal sprawozdanie z konferencji w Amer. Kom. Likw.

Depart. - Warunki wyplaty beda ustalone pozniej. Kap. Szuma, oz-

9.

najmil ze rzeczy ktore nie nosza charakteru militarnego, moga byc wlaczone do zapotrzebowan.

Gen. Romer prosi czlonkow o zupelna dyskrecje.

Pulk. Bieczynski oznajmia ze biuro B prosi o wskazanie gdzie stoja wagony do ladowania.

Polecono PPL. Niewiarowskiemu w pierwszej linii ladowac mundury amerykanske.

Inz. Lozinski oznajmia iz Mis. Amer. Aprow. Hoover moze przewozic transporty zupelnie niezaleznie, posylajac pod flaga amerykanska. Poleca delegacji transportu wejsc w kontakt z czlonkami Misji .

Ppl. Niewiarowski- iz nalezy wziasc materjal tak, aby w kraju robic czapki dla tych zolnierzy ktorzy dostana ubiory amerykanske.

Jeneral Romer- Nalezy zawiadomic Warszawe, aby natychmiast tam zaczeto urzadzac baze na przyjecie transportow z Gdanska.

P; zostal naznaczony dla przygotowania bazy x Gdanku. P; pre Majewski oswadcza ze plk. Maréchal i Gruet byli w Warszawie a w Gdanku jest adjutant Marechala, w drodze z Gdanska do kraju maja byc oficerowie Ententy i po jednym oficerze Hallera jako komisje kontrolujace przejazd. Gen. Romer domaga sie jednak dokladnych informacji co do zorganizowania odbioru i przewiezienia materjalow z kraju.

2 Kwietnia.

Gen. Romer - Byl u Marsz. Foch'a ktory zaprezentowal Ge. Romera generalowi Vegaud i Min. Spraw Zagranicznych.

V.Min. Laroche i Degrand.

P. Laroche zarzadzil konferencje miedzyministerjalna.

Ref. Giersza - referuje ze Pierwszy pociag moze byc juz ladowany
nalezy uprzecdzic za 5 dni.

Gen. Romer poleca niezzwlocznie ladowac amunicje w Metz - od Metz

90.000.000 ładunkow do nich
 2.000.000 granatów ręcznych
 20.000 pistoletow automatycznych
 1.000 szt. karabinow maszynowych syst. Hotchiss
 4.000 szt. wozkow do karabinow maszynowych

P. Wielowiejski - nalezy rzadac zeby transport z bronia byl odprawiony do Polski na odpowiedzialnosc francuska.

Leppert - Bron niemiecka bedzie prawdopodobnie nowa.

Gen. Romer zdaje sprawozdanie z posiedzenia Amer. Kom. Likw. w sprawie pieniedzy: placic za pomoca kredytu, analogicznie jak Belgja - Warunki beda omowione za kilka dni. Dzis zas bedzie opracowana forma kontraktu. Odpis kontraktu bedzie tajny. Serbja miala dostac kredyt w Stanach Zjednoczonych. Czesci od dluzszego czasu posiadaja pociagi przez Wlochy jada do Czech.

dolaczamy

PRZEDMIOTY

Ceny

| | |
|--|------------------|
| Swieza pieczen wolowa w puszkach | " 40 per pudelko |
| Wolowina pieczona w puszkach | 33 |
| Wolowina wedzona siekana | 28 |
| Wedzonka siekana w puszkach | 40 |
| Fasola pieczona | 09 |
| " suszona | 10 |
| Ryz | 09 |
| Maka | 06 I/2 |
| Chleb twardy w pudelkach | 08 I/2 |
| " " w puszkach | 08 I/2 |
| Porcje zolnierskie | 10.00 skszynka |
| Losos | 18 puszka. |

oprocz tego porcji zolnierskich 3.300.000 sztuk.

UBIORY

| | |
|-------------------|---------|
| Bluzy sukienne | 125.000 |
| Plaszcz | 75.000 |
| Trzewiki | 250.000 |
| Koszule) welniana | 500.000 |
| Kalesony | 500.000 |
| Skarpetki | 250.000 |
| Owijacze | 250.000 |
| Koszulki Welniane | 250.000 |

Transporty amerykanske, po chwili odebrania moze isc do kraju pod

90.000.000 ładunkow do nich
 2.000.000 granatów ręcznych
 20.000 pistoletow automatycznych
 1.000 szt. karabinow maszynowych syst. Hotchiss
 4.000 szt. wozkow do karabinow maszynowych

P. Wielowiejski - nalezy rzadac zeby transport z bronia byl odprawiony do Polski na odpowiedzialnosc francuska.

Leppert - Bron niemiecka bedzie prawdopodobnie nowa.

Gen. Romer zdaje sprawozdanie z posiedzenia Amer. Kom. Likw. w sprawie pieniedzy: placic za pomoca kredytu, analogicznie jak Belgja - Warunki beda omowione za kilka dni. Dzis zas bedzie opracowana forma kontraktu. Odpis kontraktu bedzie tajny. Serbja miala dostac kredyt w Stanach Zjednoczonych. Czesci od dluzszego czasu posiadaja pociagi przez Wlochy jada do Czech.

dolaczamy

PRZEDMIOTY

Ceny

| | | | |
|--|-------|----|-------------|
| Swieza pieczen wolowa w puszkach | " | 40 | per pudelko |
| Wolowina pieczona w puszkach | | 33 | |
| Wolowina wedzona siekana | | 28 | |
| Wedzonka siekana w puszkach | | 40 | |
| Fasola pieczona | | 09 | |
| " suszona | | 10 | |
| Ryz | | 09 | |
| Maka | | 06 | I/2 |
| Chleb twardy w pudelkach | | 08 | I/2 |
| " " w puszkach | | 08 | I/2 |
| Porcje zolnierskie | 10.00 | | skszynka |
| Losos | | 18 | puszka. |

oprocz tego porcji zolnierskich 3.300.000 sztuk.

UBIORY

| | |
|-------------------|---------|
| Bluzy sukienne | 125.000 |
| Plaszcz | 75.000 |
| Trzewiki | 250.000 |
| Koszule) welniana | 500.000 |
| Kalesony | 500.000 |
| Skarpetki | 250.000 |
| Owijacze | 250.000 |
| Koszulki Welniane | 250.000 |

Transporty amerykanske, po chwili odebrania moze isc do kraju pod

odpowiedzialnoscia polska.

Pulk. Niewiarowski opracuje szkic odbioru ^{Transportu} w Warszawie i załączy do tygodniowego raportu.

P. Wieniawski dołączy notatkę oświetlenia finansowego.

Inż. Antosiewicz- oznajmia ze Pulk. Reymond mowi ze pokrycia zapotrzebowania technicznego nie bedzie mozna uskutecznic we Francji i w najblizszym czasie przedstawi ilosci i przedmioty ktore mozna we Francji otrzymac.

Pulk. Bieczynski prosi delagatow poszczegolnych departamentow aby wskazali jakich delegatow ekspertow chcieli by miec, zeby w swoim czasie ekspertow takich zarzadac.

Ppulk. Niewiarowski przygotowuje waze radio w sprawie przygotowania skladow i sprowadzenie do Fracji przedstawiciela Sekcji Taborowej.

Pomer
Gpca

Misja Wojskowa we Francji.

Paryż dnia 3 kwietnia 1919

Referent Dep. Technicznego.

DO DEPARTAMENTU TECHNICZNEGO

Referent techniczny Misji Wojskowej do dzisiejszego dnia nie może dać konkretnych danych wobec ogromu materiału, jaki reprezentuje.

Przedewszystkiem po dotarciu do odnosnych władz Min. Wojny Fran. część materiałów technicznych uda się otrzymać z demobilizacyjnych dywizji według organizacji francuskiej (Elektrotech. i Inż. Wojsk)

Najcieższym punktem jest zapotrzebowanie Sekcji Budowlanej, ponieważ materiału budowlanego Francja ~~nie~~ posiada nie wiele, tak że trzeba będzie się zwrócić do Firm prywatnych. W pierwszym rzędzie, to dotyczy się szkła. Z powodu braku szkła budowlanego, stosuje się najnowszy wynalazek zastępujący takowe, próbki którego przy niniejszym załączam i proszę o zawiadomienie przez radiotelegram, czy można będzie część zapotrzebowania zastąpić tym produktem, a mianowicie ile metrów.

Zaopatrzeniu samochodami Francja również nie będzie mogła zadość uczynić, tak że w tym względzie zwrócić się do Ameryki, która obecnie w samochodach produkuje wszystkim.

Dla orientacji podaję ceny na automobile ciężarne 4 ton od 28 do 30.000 frs. osobowe do 30 HP od 25 do 32.000 fr.

Delegat Dep. Technicznego.

P. Kozłowski

N.B. Z Centralnego Magazynu samochodowego Francuskiego Minis. Wojny otrzymuje następujące opony i kieszki samochodowe:

| | |
|-----------------------------------|---------|
| Opony zwyczajne 765 x 105..... | 60 szt. |
| - - -z-protektorem 765 x 105..... | 60 |
| - zwyczajne 815x 105..... | 120 |
| - z prot. 820 x 120..... | 140 |
| - zwycz. 820 x 120..... | 140 |
| - zwycz. 880 x 120..... | 80 |
| - z prot. 880 x 120..... | 80 |
| Kieszki 765 x 105 | 120 |
| 815 x 105..... | 240 |
| 820 x 120..... | 280 |
| 880 x 120 | 160 |

Misja Wojskowa Polska we Francji.

Reprezentant Departamentu Artyleryjskiego.
Paryż dnia 2 Kwietnia.

N° 2/

SPRAWOZDANIE.

W dopełnieniu do informacji ogólnych przesłanych poprzednio (28 marca r.b.) w sprawozdaniu niniejszym załączam dane do osiągniętych już rezultatów otrzymania broni, a mianowicie:

1) AMUNICJA I BRON NIEMIECKA.

Z początku proponowano nam bron -trofea wojenne- odebrane Niemcom na polu walki, gdy jednak zaznaczyliśmy wyraźnie, że na przewóz broni mało co wartej, poezwiałej i z powyjmowanymi zamkami - nie możemy dawać tonasu, postanowiono dać nam bron, która dostała się Francji przy zajeciu Alzacji i Lotaryngji od arsenali Metz i Strasburga, a więc zapasy nagromadzone, które nie były w użyciu.

Z Metz i Strasburga mają odejść pierwsze pociągi do kraju już 5-9 b.m. przez Mandau, Tauriss, Lundenburg, Bogumin, Trzebnitz, skąd dalej winny być natychmiast skierowane do punktu przeznaczenia, narazie nam niewiadomego, o wyborze którego prosimy jednakże powiadomic nas jaknajprędzej.

W 3-4 pociągach tych przesłane zostaną:

| | | | |
|------------|-----------|--------------|--------------------------|
| 20.000.000 | ładunków | karabinowych | niemieckich |
| 10.000 | | karabinów | Mausera. |
| | 200 | karabinów | maszynowych ciężkich |
| | 400 | " | " lekkih |
| i | 2.000.000 | ładunków | do karabinów maszynowych |

Dla przyjęcia cen en bloc tej broni i wyekspedjowania jej udaje się do Metz i Strasburga dziś wieczorem. Pociągi eskortowane będą przez I oficera, I podoficera i 6 żołnierzy z Armji Ge, Hallera Kazden.

Oficerów i żołnierzy eskortujących pociągi należy natychmiast skierować z powrotem do Stabu Gen. Hallera w Paryżu. Bron ta, stanowiąca trofea wojenne, zostanie wedle wszelkiego prawdopodobieństwa oddana do dyspozycji M.S.W. w Warszawie bezpłatnie.

2) BRON I AMUNICJA FRANCUSKA.

otworzenie Ponieważ otrzymanie broni francuskiej przyciągało ~~się~~ ~~by~~ za sobą Polsce dużego kredytu, Ministerjum Wojny francuskie musiało działać tu w porozumieniu z Ministerjum Skarbu.

Sprawa zapotrzebowania na bron i amunicje została w końcu rozstrzygnięta pomysłnie i jako pierwsze transporty do kraju odejda:

100.000 karabinów syst. Lebel'a Md.1907-15 m.16
50.000 muszkietów kawaleryjskich Md.1892; M. 16
(typy najnowsze używane obecnie w wojsku francuskim)

1.000 karabinow maszynowych syst. HOTCHKISSA z czesciami za-
pasowemi.

4.000 wozkow pod nie.
i 90.000.000 ladunkow karabinowych.

Pociagi wymienione z amunicja francuska, w przyblizeniu 18
pociagow a 30 wagony kazden, przejdą przez st. AMBERIEU (miedzy
Lyon a Moncny) gdzie zorganizowana zostanie przy pomocy oficerow
artylerji z wojska gen. Hallera i francuskich komisji odbiorczych
, i w dalszym ciagi przez Wlochy, austrja i Czechy do kraju.

Inzynier

Porucznik.

Misja Wojskowa Polska

Rue-Hotel Lord Byron.

Paryz dnia 4 kwietnia, 1919.

Poufne.

Do Ministra Spraw Wojskowych

Wobec tego, że w najbliższym czasie zostaną wysłane do kraju pierwsze transporty broni amunicji i umundurowania i żywności.

Proszę o jaknajprędze wyznaczenie BAZY, przygotowanie Składow i magazynów dokąd mają być skierowane pociągi z materjalami a także odpowiednie komisje odbiorcze odbiorcze z odpowiednią usług/ obsługą do wylądowania.

Dla Departamentu Artyleryjskiego.

1) Broni niemieckiej;
10.000 karabinów syst. "Mausera"
20.000.000 ładunków do nich
200 szt. karabinów maszynowych ciężkich
400 " " " lekkich
2.000.000 ładunków do nich

2) Broni Francuskiej

100.000 karabinów syst. "Lebela"
50.000 muszkietów kawaleryjskich
90.000.000 ładunków do nich
2.000.000 granatów ręcznych
20.000 pistoletów automatycznych
1000 szt. karabinów maszynowych syst. "HOTCHKISA"
4.000 szt. Wozków do karabinów maszynowych.

Dla Departamentu Gospodarczego.

Od Rządu Amerykańskiego

| | |
|-----------------|---------|
| Bluz sukiennych | 125.000 |
| Plaszczy | 75.000 |
| Trzewików | 250.000 |
| Kalesonów wel. | 500.000 |
| Skarpetek | 250.000 |
| Owijacze | 250.000 |
| Kosz. wełn. | 250.000 |

Od firm prywatnych zakupione przez P.K.N.

| | |
|------------------|---------|
| Koszul letnich | 114.924 |
| Kalesonów | 20.000 |
| Skarpetek baweł. | 43.000 |

Zywnosc od Rządu Amerykanskiego.

| | |
|------------------|-----------|
| Mieso w puszkach | 5000 ton. |
| Wedzonki | 3500 " |
| Fasola pieczona | 1800 |
| Fasola sucha | 600 |
| Chleb twardy | 2350 " |

Oprocz tego rezerwowych porcji 3300000 sztuk .

Materjaly jak bron i amunicja beda dostarczane droga zelazna, a zas umundurowanie i zywnosc droga zelazna, jak tez i droga morską na Gdansk, a dlatego uprasza sie o odwrotne zawiadomienie Misji, w najkrotszym terminie, o punktach gdzie sie znajduja bazy i sklady.

Paryż dnia 4 Kwietnia 1919.

Sprawa uzyskania kredytów przeciąga się z różnych powodów. Francja dać może kredyt jedynie materiał wojskowy, należący do Ministerjum wojny: broń, amunicję, częściowo może materiał artyleryjski. Wykluczonem jest zdaje się możność uzyskania bielizny, mundurów etc., których zapasów nie ma.

Jest prawdopodobieństwo uzyskania tych ostatnich artykułów z Ameryki, która gotowa będzie dać z zastrezeniem ze warunki kredytu i zabezpieczenie, jakie zapewni Ameryce rząd polski, nie będą gorsze od warunków jakie dane będą innym państwom.

Definitywne postanowienie porozumienie się nastąpi zapewne w najbliższych dniach. Są widoki szybkiego załatwienia sprawy z Ameryką. Z Francją sprawa zajmie więcej czasu z powodu bardzo uciążliwych formalności.

Dużą trudność następcza uzyskanie od rządu francuskiego kredytu 4,6 milj. franków w gotowiznie na zapłacenie zakupów bielizny i obuwia poczynionych tu w Paryżu u firm prywatnych przez Departament Wojskowy Kom. Narodowego przed przybyciem Misji naszej.

Kupno to umożliwiłoby nam bezwrotną wysyłkę koszul, kalesonów i obuwia, znajdujących się na miejscu. Uzyskanie kredytu w gotowiznie, bez lub francuskich bonach skarbowych jest niezmiernie trudne, dla powodów, które w osobnej relacji wyłuszczone zostaną.

Czynione są we wszystkich Ministerjach usilne zabiegi jak dotąd bezskuteczne.

Misja Wojskowa Polska.
we Francji.

Paryz dnia 4 Kwietnia 1919.

Departament Sanitarny.

N

DODATEK DO RAPORTU.

Referent sanitarny po zwiedzeniu fabryki państwowej w Fort Venvres oraz Magazynów centralnych w Malkoff, Składow przy Quai de la Rapée i Apteki Centralnej w Inwalidach, oraz po odbyciu szereg konferencji w Wydziale Sanitarnym Ministerstwa Wojny, otrzymał zapewnienie ustne że Francja może nam dostarczyć w predkim czasie /

24 Ambulansow z podwojna sekcja szpitalnictwa
90 razy wuekwipowanie dla wozow baonowych
4 grupy chirurgiczne na samochodach
8 chirurgicznych samochodow dodatkowych
4 szpitale ewakuacyjne w namiotach
1 " kompletnie urzadzony, natychmiast gotowy do wysylki, na 1000 lozek.
100 tornistrow sanitarnych
1500 tor " "
300 trusow dla sanitariuszy
50 torb kawaleryjskich
1000 noszy
30 Dezynfektorow typu J.H. Geneste Kerselier lub hygiene individ.
20 pralni i suszarni dywizyjnych na wozach.

Co do innych zapotrzebowanych pozycji mniejszych na srodki lekarskie i materjaly szpitalne zadnych trudnisci nie bedzie. Zadanie referata sprowadza sie obecnie do ustalenia cen, przekalkulowanie cen i skoordynowanie zapotrzebowania z przepisaniem ramami budzetowemi.

W najblizszych dniach rowniez referent sanitarny rozpocznie zaznajmianie sie z materjalem sanitarnym amerykanskim, poczem dopiero bedzie mogl przedstawic ostateczne wnioski i propozycje.

Zapotrzebowanie na pilne lekarstwa zostalo juz przedlozone s Sous-Secrétaire de Service de Santé w celu okreslenia cén i ustalenia daty na odstawe.

Roth
ppulkownik.